

meenten voorgesteld een Algemeen Reglement in te voeren zonder koninklijke sanctie. Deze stoutmoedigheid zal wellicht mede verband houden met het feit dat de Koning in de jaren daarvoor meermalen aan Amsterdamse afgevaardigden mondeling had toegezegd een nieuwe regeling te zullen goedkeuren, zodat men er van uitging dat het handelen van Janssen in hun geval niet identiek was met het koninklijk beleid. Toch hadden de buitengemeenten de voorgestelde stap niet aangedurfd; zij hadden de wens uitgesproken nog eenmaal een verzoek om goedkeuring bij het Gouvernement in te dienen⁴³. Toen echter deze laatste poging mislukte, omdat het Departement weigerde uitsluitel te geven, was de maat voor de Hersteld-Lutherse gemeenten vol. Haar afgevaardigden kwamen op 6, 7 en 8 augustus 1833 onder leiding van Ds. Jacobi bijeen. Zij besloten op eigen gezag het Algemeen Reglement in te voeren; zij traden van nu af op als de Algemene Kerkelijke Vergadering van het thans gestichte kerkgenootschap⁴⁴. Het besluit kon met algemene stemmen worden genomen, omdat ook de afgevaardigden van Medemblik zich, zij het na enige aarzeling, accoord hadden verklaard. Enkele maanden later deelde deze gemeente echter mee, dat zij bij nader inzien haar goedkeuring introk; de toestemming zou onder dwang hebben plaatsgevonden, terwijl bovendien enig voorbehoud zou zijn gemaakt⁴⁵.

Op 19 november 1833 vond de eerste vergadering plaats van de

43. HLGA Inv. 40, brief-HL A'dam aan de buitengemeenten d.d. 28 sept. 1832, en Id., brief-Jacobi en Uckerman aan AKV d.d. 11 juni 1833; de bereidheid van ZM is reeds vermeld in nt. 11.

44. HLGA Inv. 33, Not. AKV 30 sept. 1833. Janssen vermeldt in kladaanteekeningen, behorende bij correspondentie inzake het ontstaan van het HL kerkgenootschap, oct.-nov. 1834, ARAE 1815-1870 Inv. 1972, dat deze vergadering plaatsvond in 1832. Hij wordt daarin gevolgd door B. Glasius, *Geschiedenis der christelijke kerk en godsdienst in Nederland*, III, Amsterdam 1844, blz. 343. Het juiste jaartal is echter 1833, zoals behalve uit genoemde bron ook blijkt uit o.a. ARAE 1815-1870 Inv. 417, exh. 28 nov. 1833 no. 14, request-HL aan ZM d.d. 24 sept. 1833 en brief AKC aan Dep. d.d. 22 nov. 1833.

45. Arch. AKC, Not. AKV 1819-1835, 6-8 aug. 1833, Id., "Kopijboek Algemeen Bestuur 1833-1837", brief-AKV aan Medemblik d.d. 7 aug. 1834, HLGA Inv. 907, Not. Coll. v. Vert. 12 juni 1834, J.W. Pont, *De Lutherse kerk in Nederland*, Baarn 1908, blz. 33, vermeldt dat het invoeringsbesluit werd genomen "onder verzet van een zéér aanzienlijke minderheid"; hij wordt daarin gevolgd door J. Loosjes, *Geschiedenis der Lutherse kerk in de Nederlanden*, 's-Gravenhage 1921, blz. 238. Deze mededeling kan alleen betrekking hebben op het verzet van Medemblik; uit de geraadpleegde stukken blijkt dat het besluit met algemene stemmen is genomen.